

Foretræde for Folketingets Social- og Indenrigsudvalg 4. marts kl. 13.45

Præsentation af deputation:

Iben Krarup Brown Høgsberg, 48 år, socialpædagog siden medio 90'erne, primært arbejdet med anbragte og adopterede børn med sårbarheder, udviklingsforstyrrelser og funktionsnedsættelser af varierende art.

Erfaringer fra arbejde på observations- og behandlingshjem, familieplejer og bosted. Derudover har jeg været konsulent og bisidder inden for adoptionsområdet.

Jeg er engelsk gift, adoptivmor til tre teenagedrenge på 12, 14 og 16 år; en godtgjort tvangsadopteret plejesøn med handicap som var i pleje hos mig fra fødslen i 7½ år indtil adoptionen, og to transnationalt adopterede sønner uden handicaps fra Etiopien. Alle åbne adoptioner.

Sammen med Jin Vilsgaard er jeg stifter af interessegruppen Åbenhed i adoption som gennem årene flere gange har afgivet høringsvar til de danske myndigheder om åbne adoptioner og adoptionskritik set i lyset af mange års manglende etik, anonyme lukkede adoptioner, uregelmæssigheder, ulovligheder og decideret brud på menneskerettigheder i adoptionssystemet. Vi var tidligere med til at stifte interessegruppen Adoptionstrekanten.

Jeg er ophavskvinde til antologien "Adoptionshåndbogen" som er skrevet i et samarbejde med cirka 10 danske psykologer, jeg har også skrevet "Elliot fra Østerby" som er en adoptionsbørnebog, samt flere artikler indenfor adoptionsområdet.

Jeg ønsker at give foretræde grundet mine bekymringer for regeringsudspillet om yderligere lempelser af tvangsadoptioner i "Børnene Først"-oplægget. Qua min erhvervs erfaring, mine erfaringer fra eget liv og netværk, samt frivillige arbejde i at bistå adoptanter, adopterede og oprindelige familier til at indgå i åbne adoptioner, har jeg en lang og bred eksperterfaring på området, der bør bringes i spil i denne sammenhæng. Og deraf meget stor bekymring for sandsynliggørelse fremfor godtgørelse og den massive varslede øgning i tvangsadoption.

Min erfaring er at en omfattende forebyggende indsats i familierne, familiebehandling, familieanbringelse, netværksanbringelse, anbringelse, forældresamarbejde, opkvalificering af socialrådgivere, familieplejere og socialpædagoger, kontinuitet, tilhørsforhold, venskabsfamilier, guardianship (værgemål), mentorer, udvidet efterværn mm. er vejen frem. Disse redskaber skal bruges bedre og mere, ligesom erfaringen med disse metoder og redskaber er større og bedre end den tvungne adoptionsløsning, der lægges op til.

Jeg ser åben adoption som en lindring for allerede gennemførte adoptioner, ikke som en løsning til at gennemføre flere adoptioner. Kan der være kontakt i adoption, kan der være kontakt i anbringelsen. Man kan godt være en vigtig samværsforælder, selvom man ikke er en tilstrækkelig forælder.

National tvangsadoption må ikke blive svaret på hverken anbringelsesområdets vanskeligheder eller et døende internationalt adoptionssystem. Udsatte børn har brug for støtte i anbringelsessystemet, ikke at blive adopteret og forsvinde ud af det. Danmark har et bredt fungerende forebyggelses- og anbringelsessystem, hvor optimering af de allerede tilstedeværende redskaber kan understøtte behovet og

sikre støtte til udsatte børn i Danmark - blandt andet med øget fokus på forebyggelse og samdrift. Adoption må aldrig ses som forebyggelse, da Serviceloven sættes ud af drift og samfundets grundlæggende sikkerhedsnet derved nedbrydes.

Jeg har selv været barnløs. Jeg har selv erfaringer med samarbejdsfeltet mellem institutioner, plejefamilier, kommunal forvaltning, biologiske familier og adoptivfamilier, og kender derfor til problemstillingerne praktisk, følelsesmæssigt, socialt, logistisk, økonomisk og professionelt. Jeg ved, hvor svært det er at få rette hjælp og rette udredning til et tvangsadopteret handicappet barn i kommunerne. Adoption må aldrig handle om besparelser og om at finde socialt udsatte børn til barnløse.

Der er særligt to punkter jeg gerne vil fremføre for udvalget, retorisk spurgt:

1. Hvor var de kritiske adopterede i efterårets samråd på området? De anbragte høres, men de har ikke adoptionserfaring. Vi skal lytte til de anbragte og sikre dem omsorg, kontinuitet og efterværn, men de anbragte skal ikke udnyttes politisk af regeringen til at gennemføre mere tvangsadoption. Adopterede beretter om overgreb, anbringelser og sammenbrud i adoption. Og om følelser af sorg og manglende tilhørsforhold. De adopterede ønsker adoption stoppet og undersøgt til bunds.
 - Hvorledes er det anderledes end de anbragtes råb om hjælp?
 - Hvor er nyere forskning, der skal afdække om adoption overhovedet hjælper i regeringens arbejde?
 - Er det almindeligt politisk at igangsætte så vidtrækkende tiltag som tvangsadoption uden at vide om det har en effekt?
 - Er det almindeligt, at et privat adoptionsbureau under tilsyn af Ankestyrelsen har en særstilling i samarbejdet med Ankestyrelsen om øget tvangsadoption og at dennes økonomiske konstruktion behandles i selvsamme sammenhæng?
2. De fleste adoptanter har ikke børnefaglige forudsætninger med udsatte børn og familier. Adoptanter ønsker at være de eneste forældre. De er ikke interesseret i at være deleforældre. Med mange år i adoptantmiljøet, ved jeg, at der er grundlæggende stor modstand mod åbne adoptioner. Adoptanter ønsker at skabe en almindelig familie. Mange kan ikke magte opgaven med adoption og må søge hjælp. Hjælpen er ikke altid den rette. Mange søger ikke den rette hjælp.
 - Hvem kan sige, at de primære godkendelseskrav til adoption som en stabil økonomi og et udmærket helbred som 25-40 årig varer de næste 20 år og er tilstrækkeligt til at varetage udsatte børns særlige behov?
 - Hvordan kvalificerer adoptivforældre sig fra øvrige forældre. Kontra erfarne socialpædagoger med direkte samarbejde med anbringende socialrådgivere, hvad end der er tale om anbringelser i et hjem, opholdssted eller på en institution?
 - Er det rimeligt at lade adoptanterne stå alene med behandlingskrævende børn og unge i køen af klager på et handicapområde, der i forvejen er i knæ ressourcemæssigt, og flyttes regningen ikke blot over på et andet område?
 - Hvorledes hjælper det udsatte børn ikke at få den rette socialpædagogiske støtte rettidigt?
 - Er det etisk og juridisk forsvarligt overfor det biologiske familienetværk både at miste kontakt og støtte til børnene?

- Hvor er retssikkerheden overfor alle tre parter?
- Hvem profiterer egentligt af en øget tvangsadoption?

Jeg tillader mig at henvise udvalgets medlemmer til Åbenhed i adoptions høringsvar til Ankestyrelsen af 17. februar 2021 som er vedlagt præsentationen, hvor vi svarer på noget af ovenstående. Åbenhed i adoption er blevet bedt om at bidrage til Ankestyrelsens arbejdsgruppe om tilrettelæggelsen af ventelistesystemet, godkendelsesforløbet og godkendelsesrammen for, hvordan der kan sikres adoptivfamilier til de børn, der frigives til bortadoption i Danmark. Vi har svaret med en kritik af arbejdsgruppens oprettelse, regeringens udspil og frarådet lempelser på området.

Venligst Iben Krarup Brown Høgsberg

Egense Hjørnet 7, Storvorde

ibenhoegsberg@gmail.com